

عدالت و آشتی ملی
نیازی دینی و انسانی

مؤلف: دکتر علی محمد صلابی
مترجم: حسن عزیزی

دانش

www.ketab.ir

صلابی، علی محمد، ۱۹۶۳ - م.

Sallabi, Ali Muhammad

عدالت و المصالحة الوطنية، ضرورة الدينية و انسانية. فارسی

عزت و آشتی ملی؛ نیازی دینی و انسانی

ترجمه: علی محمد صلابی؛ مترجم: سرگل عزیزی.

تهران: نشر احسان، ۱۳۹۵

مشخصات: هری: ۳۲۷ ص

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۰۹-۲۲۲-۶

موضوع: صلح - جنبه های مذهبی - اسلام / صلح گرایي - جنبه های

مذهبی / گذشت - جنبه های مذهبی - اسلام / صلح -- جنبه های

اجتماعی / توبه (اسلام) - جنبه های اجتماعی.

شناسه افزوده: عزیزی، سرگل، ۱۳۵۹ - ترجم

رده بندی کنگره: ۱۳۹۵ ۸۴۰۴۱ BPI

رده بندی دیویی: ۲۹۷/۴۸۳۲

شماره کتابشناسی ملی: ۴۲۵۸۶۶۷

عدالت و آشتی ملی
نظری دینی و انسانی

الف دکر علی محمد صلابی

مترجم: سرگل بریزی

ویراستار: میروا رحیمی

ناشر: نشر احسان

چاپخانه: مهارت

شمارگان: ۲۰۰۰ نسخه

نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۵

قیمت: ۱۲۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۴۹-۲۲۲-۶

فهرست

- ۱۷ ساین ناشر
- ۱۹ تقریظ به آتم دکتر دل جلالی زاده
- ۲۳ مقدمه‌ی مؤلف
- ۵۳ پیشگفتار
- ۶۷ اول: وظایف دو طرف درگیر بری نمنا صاحب و آشتی
- ۶۷ ۱- جبران بدی به بهترین شیوه‌ی ممکن
- ۷۰ ۲- پاسخ مثبت به دعوت کننده به صلح و آشتی
- ۷۱ ۳- عدم توجه به وسوسه‌های شیطان در بر افروختن آتش جنگ و درگیری
- ۷۲ ۴- دست کشیدن از بخشی از حقوق
- ۷۴ ۵- کمک گرفتن از میانجیگران خیرخواه
- ۷۵ ۶- پذیرش حکم صادر شده
- ۷۷ دوم: اصلاح میان مردم در مسائل مربوط به قصاص، دیه و حدود
- ۷۸ چه کسانی حق گذشت از قصاص را دارند؟
- ۷۸ ۱- گذشت وراثت
- ۷۹ ۲- بخشش مقتول قبل از فوت
- ۸۱ ۳- گذشت ولی به نیابت از صغیر

- ۸۱ ۴- گذشتِ سلطان
- ۸۳ سوم: شرایط لازم برای صحت عفو و گذشت
- ۸۵ چهارم: ساقط شدن حکم قصاص به وسیله‌ی برقراری صلح
- ۸۷ پنجم: صلح در دیه
- ۸۹ ششم: اصلاح ذات‌البین در حدود
- ۹۳ هفتم: جایگاه صلح و آشتی در احادیث نبوی
- ۹۵ هشتم: جایگاه عفو و بخشش در احادیث پیامبر رحمت
- ۹۷ نهم: صلح؛ هیچ‌کس را حلال نمی‌کند و هیچ‌کس را حرام
- ۹۹ دهم: فضیلت اصلاح ذات‌البین در سنت نبوی
- ۱۰۱ یازدهم: اهمیت اصلاح میان مردم
- ۱۰۱ ۱- کاهش بار مسئولیت از دوش درگاه‌دارانی
- ۱۰۱ ۲- کاهش بار مشکلات دو طرف درگیر
- ۱۰۱ ۳- تحقق عدالت
- ۱۰۲ ۴- گسترش آگاهی‌های اجتماعی
- ۱۰۳ ۵- اشاعه‌ی صلح و آرامش در جامعه
- ۱۰۳ ۶- الفت میان دل‌ها
- ۱۰۵ دوازدهم: وسایل اصلاح میان مردم
- ۱۰۵ ۱- نقش جامعه در اصلاح میان مردم
- ۱۰۵ الف- خانواده
- ۱۰۷ ب- جامعه
- ۱۰۸ ج- مسجد

۲- نقش سازمان‌های تربیتی در برقراری آشتی ۱۰۹

الف- برنامه ۱۰۹

ب- معلم ۱۱۰

ج- مدرسه ۱۱۰

۳- نقش رسانه‌ها ۱۱۱

سیزدهم: روش‌های عملی و کاربردی برای اصلاح میان مردم ۱۱۳

-مذکره و تبیین مسئله ۱۱۳

۲- جاب‌رضا - بوطاف ۱۱۴

۳- برخورد آرام ۱۱۵

چهاردهم: ویژگی‌های شه‌نصیتر و صلح ۱۱۹

الف- اخلاص ۱۱۹

ب- صبر ۱۲۰

ج- حکمت ۱۲۰

د- صداقت ۱۲۱

ه- پیشگام بودن ۱۲۲

و- فروتنی و تواضع ۱۲۳

ز- کرم و سخاوت ۱۲۴

پانزدهم: ویژگی‌های علمی و عقلی مصلح ۱۲۵

۱- علم ۱۲۵

۲- عدالت ۱۲۵

۳- داشتن عقل و خرد ۱۲۷

۴- داشتن حافظه‌ی نیرومند ۱۲۸

۵- قدرت تشخیص ۱۲۸

- شانزدهم: یوسف علیه السلام ۱۳۱
- ۱- پیام‌های نورانی این سوره‌ی کریمه ۱۳۳
- ۲- برادران یوسف علیه السلام خطاکار بودند ۱۳۳
- ۳- عوامل مؤثر بر توبه‌ی برادران یوسف ۱۳۴
- ۴- منبع قدرت یوسف علیه السلام ۱۳۸
- ۵- یخ‌شش، چشم‌پوشی و طلب آموزش برای آنها ۱۳۹
- ۶- پیام‌های این آیه‌ی کریمه ۱۴۳
- هفدهم: نوح مکه، عفو عمومی ۱۴۵
- اول: دشمنی با سایر اسام ۱۴۵
- دوم: آزار و اذیت‌ها، ستم ۱۴۸
- سوم: بروید، که شما آزاد هستید ۱۵۳
- هجدهم: غزوه‌ی حنین و برخورد پیامبر با ۱۸۳
- ۱- اسلام آوردن مالک بن عوف رئیس همدان ۱۸۷
- ۲- اسلام آوردن کعب بن زهیر شاعر ۱۸۹
- نوزدهم: بخشش ابوبکر صدیق رضی الله عنه ۱۹۳
- ۱- ماجرای اُفک ۱۹۳
- ۲- بخشش ابوبکر رضی الله عنه در جنگ‌های رده ۱۹۸
- بیستم: صلح حسن بن علی با معاویه ۲۰۷
- ۱- مشروعیت خلافت حسن بن علی رضی الله عنه ۲۰۸
- ۲- ارزیابی حسن بن علی رضی الله عنه از موضع و قدرت فرماندهانش ۲۱۰
- ۳- وجود فرماندهانی توانمند در سپاه حسن بن علی رضی الله عنه ۲۱۰
- ۴- شناخت روحیات اهل عراق ۲۱۱
- ۵- ارزیابی عمرو بن عاص و معاویه رضی الله عنه از قدرت نظامی حسن بن علی رضی الله عنه ۲۱۱

- ۶- مهمترین مراحل صلح..... ۲۱۳
- مرحله‌ی اول..... ۲۱۳
- مرحله‌ی دوم..... ۲۱۶
- مرحله‌ی سوم..... ۲۱۶
- مرحله‌ی چهارم..... ۲۱۷
- مرحله‌ی پنجم..... ۲۱۷
- مرحله‌ی ششم..... ۲۱۷
- مرحله‌ی هفتم..... ۲۱۷
- مرحله‌ی هشتم..... ۲۱۸
- ۷- مهم‌ترین عوامل برگزیده‌ی صلح..... ۲۱۹
- الف- در نظر گرفتن صلح با امت اسلامی و پاداش خداوند..... ۲۱۹
- ب- دعای رسول الله ﷺ..... ۲۱۹
- ج- جلوگیری از خونریزی..... ۲۲۰
- د- متحد کردن امت اسلامی..... ۲۲۰
- ه- شهادت امیرالمؤمنین علی ؑ..... ۲۲۲
- و- شخصیت معاویه ؓ..... ۲۲۳
- ز- آشفتنگی سپاه عراق و اهل کوفه..... ۲۲۴
- ح- نیروی نظامی معاویه ؓ..... ۲۲۴
- ۸- شرایط صلح..... ۲۲۵
- الف- عمل به کتاب خدا، سنت پیامبر اکرم ﷺ و سیرت خلفای راشدین ؑ..... ۲۲۵
- ب- پرداختن اموال..... ۲۲۶
- ج- عفو عمومی..... ۲۲۷
- د- انتخاب جانشین بر اساس شورا..... ۲۲۸
- ۹- نتایج صلح مسلمانان..... ۲۲۹

- الف- اتحاد امت تحت رهبری واحد ۲۲۹
- ب- بازگشت سرعت فتوحات اسلامی به روال سابق ۲۳۱
- ج- تحقق امنیت داخلی ۲۳۲
- د- ظهور نهضت علمی در مدینه ۲۳۳
- ه- برداشت تاریخی از رویداد فتح مکه و صلح حسن بن علی علیه السلام ۲۳۳
- یست یکم: جنوب آفریقا؛ توازن میان عدالت، مسئولیت، ثبات و آشتی ملی ... ۲۳۷
- بیست و دوم: کمیسیون حقیقت و آشتی جنوب آفریقا ۲۴۵
- تأسیس اعضای بر آن ۲۴۵
- ۱- ریشی کیمبون ۲۴۵
- ۲- رهنمودها، تأسیس ۲۴۵
- ۳- عضویت و تشمین ۲۴۶
- کمیته‌های ویژه ۲۴۷
- الف- کمیته‌ی بررسی خشونت‌های جنس حقوق بشر ۲۴۷
- ب- کمیته‌ی بخشودگی ۲۴۷
- ج- کمیته‌ی ترمیم و جبران خسارت: ۲۴۸
- صلاحیت قانونی، تعیین مسئولیت‌ها و مسئله‌ی عفو ۲۴۸
- ۴- حوزه زمانی ۲۴۸
- ۵- حوزه ماهیتی: ۲۴۸
- ۶- تعیین مسئولیت‌ها و مسئله‌ی عفو: ۲۵۰
- بیست و سوم: پیشنهاد‌های ارایه شده درباره‌ی عدالت انتقالی از سوی حقوقدانان به شورای موقت انتقالی ۲۵۷
- فصل اول: مواد کلی ۲۵۸
- ماده ۱: تعاریف ۲۵۸
- ماده ۳: اهداف قانون ۲۵۸

عدالت و آشتی ملی؛ نیازی دینی و انسانی / ۱۳

۲۵۹	فصل دوم: کمیته‌ی بررسی حقیقت و آشتی
۲۶۰	ماده ۵
۲۶۰	ماده ۶
۲۶۱	ماده ۷
۲۶۱	ماده ۸
۲۶۱	ماده ۹
۲۶۲	ماده ۱۰
۲۶۲	ماده ۱۱
۲۶۲	ماده ۱۲
۲۶۳	ماده ۱۳
۲۶۳	ماده ۱۴
۲۶۴	ماده ۱۵
۲۶۴	ماده ۱۶
۲۶۴	ماده ۱۷
۲۶۴	ماده ۱۸
۲۶۵	بیست و چهارم: اساس مشروعیت آشتی ملی از دیدگاه دکتر صادق عربانی
۲۷۳	بیست و پنجم: پیشنهاد راهکارهای تحقق آشتی ملی
	بیست و ششم: انجمن متخصصان و کارشناسان طرابلس جهت تنظیم اساسنامه و مبادی
۲۷۷	آشتی ملی
۲۷۹	اول: بدیهیات و مسلمات
۲۸۰	دوم: مفهوم مصالحه و آشتی
۲۸۱	سوم: اهداف مصالحه
۲۸۲	چهارم: اصول آشتی و مصالحه

- ۲۸۳..... پنجم: ابزارهای مورد نیاز برای تحقق آشتی
- ۲۸۴..... ششم: ویژگی‌های کمیته و حوزه‌ی صلاحیت آن
- ۲۸۵..... بیست‌وهفتم: میثاق محکم آشتی ملی
- ۲۸۹..... بیست‌وهشتم: اولین نشست شورای حکام و پارلمان لیبی «برای آشتی ملی»
- ۲۸۹..... بیست‌ونهم: پروژیه آشتی ملی و شرایط و وسایل مورد نیاز آن
- ۲۹۵..... مقدمه به نام اسامه ایمان عبد القادر
- ۲۹۶..... اول: نقاد عطف آشتی ملی
- ۳۰۲..... دوم: اهداف آشتی ملی
- ۳۰۳..... سوم: ابزارهای لازم برای آشتی ملی
- ۳۰۴..... چهارم: ساختار کمیسیون - بیعت و عدالت و آشتی
- ۳۰۴..... ۱- مرکز اصلی که از بخش‌های زیر تشکیل شده است
- ۳۰۶..... ۲- زیر مجموعه‌ها
- ۳۰۷..... پنجم: روند فعالیت مستقیم کمیته‌ی حقیقت، عدالت و آشتی در مقابل شهروندان
- ۳۱۱..... سی‌ام: خطرات و آثار گناهان بر فرد و جامعه
- ۳۱۱..... الف- آثار ارتکاب گناهان بر فرد
- ۳۱۱..... ۱- تضعیف اراده
- ۳۱۱..... ۲- ادامه‌ی ارتکاب گناه و سختی‌رهایی از آن
- ۳۱۲..... ۳- مهر زدن بر قلب و پوشاندن آن
- ۳۱۲..... ۴- نابودی نعمت و نزول نکبت
- ۳۱۲..... ۵- اضطراب و روان‌پریشی
- ۳۱۳..... ب- تأثیر گناه بر جامعه

- ۱- تقسیم شدن امت اسلامی به گروه‌ها و احزاب پیکارجو و متخاصم ۳۱۴
- ۲- گرفتار شدن به گرسنگی، ترس و نابودی ثمرات ۳۱۵
- ۳- دچار شدن به فتنه ۳۱۹
- سی و یکم: دعوت به توبه و شرایط آن ۳۲۱
- شرایط توبه ۳۲۱
- ۱- اسلام ۳۲۱
- ۲- اخلاص ۳۲۳
- ۳- اعتدال به گناه ۳۲۴
- ۴- دست کشیدن از گناه ۳۲۵
- ۵- پشیمانی ۳۲۵
- ۶- تصمیم قاطع بر توبه ۳۲۶
- ۷- جبران بی‌عدالتی و با گرداندن حق به صاحب آن ۳۲۷
- ۸- استقامت بر توبه ۳۲۷
- ۹- اصلاح ۳۲۸
- ۱۰- اعلام استقامت در توبه ۳۲۹
- سی و دوم: اجرای حدود کفاره‌ی گناهان ۳۳۱
- ۱- تأثیر توبه بر اجرای حد جنگ‌افروزی و محاربه ۳۳۲
- اول: توبه‌ی محارب قبل از دستگیری ۳۳۴
- دوم: توبه‌ی محارب بعد از دستگیری ۳۳۶
- ۲- تأثیر توبه در حد قتل ۳۳۷
- ۳- تأثیر توبه بر حقوق مالی مردم ۳۴۱
- ۴- نقش توبه بر حقوق غیر مادی افراد ۳۴۲
- ۵- نقش توبه بر کفاره‌ی گناهان کبیره ۳۴۴

- ۳۴۶..... ۶- تأثیر توبه بر انسان
- ۳۴۷..... ۷- تأثیر توبه بر سلامت روانی
- ۳۵۰..... ۸- کارکرد اخلاقی و اجتماعی توبه
- ۳۵۲..... پایان

www.ketab.ir

سخن ناشر

«نباشت تجربه» و «انتقال آن» - اعم از تجارب فردی و جمعی - از ضروریات و نیازهای مبرم جوامع امروزی به ویژه کشورهای اسلامی است. بررسی دقیق، واقع‌بینانه و به دور از تعصب رویدادهای تاریخی، نکات پندآموز فراوانی به همه، دارندگان در صورت بهره‌گیری از آنها می‌تواند آینده‌ی بهتری را به ارمغان آورد. از کتاب «ارتباطات گذشته حتی المقدور بکاهد» دنیای جدید ارتباطات و دسترسی آنان به اطلاعات می‌تواند به کمک ما بیاید تا دستاوردهای خود را در اختیار دیگران قرار داده و از نقطه‌نظرات دیگران و نقدهای وارده بی‌بهره نباشیم.

کتاب حاضر توسط تاریخ‌پژوه و دانشمند صاحب‌رأی و جناب استاد محمدعلی صلابی به رشته‌ی تحریر در آمده است که در نگاه نخست شاید مطالب آن با ویژگی‌های جامعه‌ی ما چندان سنخیتی نداشته باشد؛ اما اگر به عمق بیشتری به مطالب کتاب بنگریم، در خواهیم یافت که بسیاری از مفاهیم مطرح شده، درد مشترک جوامع در حال توسعه است و به نوعی در فرهنگ ما ریشه دارد. بازخوانی آگاهانه و عبرت‌آموز از وقایع تاریخی و تطبیق آن با حوادث و رویدادهای معاصر در جوامع و کشورهای منطقه به خوبی در این کتاب به تصویر کشیده شده است.

همان‌گونه که مؤلف محترم در مقدمه‌ی کتاب متذکر شده‌اند، نگارش این اثر در زمستان ۱۳۹۲ بوده و در نتیجه به تحولات بعد از شکل‌گیری بهار عربی نپرداخته است.

ضمناً برخی بررسی‌های تاریخی ذکر شده در این کتاب، حاصل رویکرد فکری-تاریخی خاصی است که ممکن است عده‌ای از مسلمانان با آن موافق باشند؛ که امری بدیهی در جامعه‌ی در حال گذار با دیدگاه‌های متکثر است. ناشر امیدوار است که این کتاب تأثیر مثبتی در تحولات فکری جامعه، هم‌رسانی مسالمت‌آمیز و آگاهانه همراه با عدالت‌گستری بیشتر داشته باشد. از زحمات و ترجمه‌گرایی و ویراستار محترم نیز صمیمانه تشکر و قدردانی می‌نماییم.